

सत्र २०१७—१८ करिता सी.बी.सी.एस. पाली अभ्यासक्रम
गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

एम.ए.भाग — २

Semester – IV

Paper – I (अंगुत्तर निकाय व पाली काव्य)

Unit – I	अंगुत्तर निकाय (दसकनिपातो) सचित्त वग्गो १ ते १०	१० + ६ = १६
Unit – II	अंगुत्तर निकाय (एकादसनिपातो) निस्सय वग्गो १ ते १०	१० + ६ = १६
Unit – III	इतिवुत्तक (तिकनिपातो) १ ते १०	१० + ६ = १६
Unit – IV	सुत्तनिपात (महावग्ग) १. पब्बज्जासुत्त २. वासेट्ठसुत्त ३. सल्लसुत्त	१० + ६ = १६

संदर्भ ग्रंथ :-

१. अंगुत्तर निकाय — व्दारकादास शास्त्री, प्रकाशक बौद्ध भारती, वाराणसी.
२. इतिवुत्तक — भिक्षु जगदिश काश्यप, बिहार राजकीय पाली प्रकाशन मंडळ.
३. सुत्तनिपात — डॉ. भिक्षु धर्मरक्षित, मोतीलाल बनारसीदास वाराणसी.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS) Paper – I (अंगुत्तर निकाय व पाली काव्य)

प्रश्न १.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब.	गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)
प्रश्न २.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब.	गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)
प्रश्न ३.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब.	पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)
प्रश्न ४.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब.	पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ.	टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)
	ब.	वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न (प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)
Gondwana Uni.Gadchiroli**

Semester – IV

Paper – II (मज्झिम निकाय व पाली काव्य)

Unit – I	मज्झिम निकाय १. बोधिराजकुमार सुत्त. २. उपाली सुत्त.	१० + ६ = १६
Unit – II	मज्झिम निकाय १. अभयराजकुमार सुत्त २. वासेट्ट सुत्त	१० + ६ = १६
Unit – III	थेरीगाथा १. रोहिणी थेरीगाथा. २. किसानगोतमी थेरीगाथा. ३. सुजाता थेरीगाथा.	१० + ६ = १६
Unit – IV	थेरीगाथा १. भद्राकुण्डलकेसा थेरीगाथा. २. उप्पलवण्णा थेरीगाथा. ३. सुभाजीवकम्बवनिका थेरीगाथा.	१० + ६ = १६

संदर्भ ग्रंथ :-

१. मज्झिम निकाय — भिक्खु जगदिश काश्यप, सिरीनवनालंदा महाविहार पाली प्रकाशन बोर्ड, बिहार.
२. थेरीगाथा — भरतसिंह उपाध्याय, संपादक रामनिवास गौतम, दिल्ली स्वामी दारकादास शास्त्री, प्रकाशन बौद्ध भारती, वाराणसी (मुळ पाली व हिंदी अनुवादीत)

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS)

Paper – II (मज्झिम निकाय व पाली काव्य)

प्रश्न १.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न २.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ३.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ४.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ. टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)	
	ब. वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न (प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)	

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)
Gondwana Uni.Gadchiroli**

एम.ए.भाग — २

Semester – IV

Paper – III (विनय पिटक व पाली निबंध)

Unit – I	विनयपिटकः भिक्खुणि पातिमोक्ख पराजिक, संघादिसेस.	१० + ६ = १६
Unit – II	विनयपिटकः भिक्खुणि पातिमोक्ख १. निसग्गिय पाचितिय २. पट्टिदेसनिय	१० + ६ = १६
Unit – III	विनयपिटक (चुल्लवग्ग): सेनासनक्खन्धकं १. अनाथपिण्डकवत्थु २. जेतवनविहारानुमोदना.	१० + ६ = १६
Unit – IV	पाली निबंध १. भगवा बुद्धो २. चत्तारि अरिय सच्चानि ३. अरिय अट्टडिगको मग्गो.	१० + ६ = १६

संदर्भ ग्रंथ :-

१. विनय पिटक — (पाराजिक पाली भिक्खु—भिक्खुणी विभाग).
२. विनय पिटक — भिक्खु जगदिश काश्यप, सिरीनवनालंदा महाविहार पाली प्रकाशन बोर्ड, बिहार.
३. विनय पिटक — (महावग्ग)भिक्खु जगदिश काश्यप, सिरीनवनालंदा महाविहार पाली प्रकाशन बोर्ड, बिहार.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS)

Paper – III (विनय पिटक व पाली निबंध)

प्रश्न १.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न २.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ३.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ४.	पाली निबंध लिहा (तीन पैकी एक)	१६
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ. टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)	
	ब. वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न	
	(प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)	

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)
Gondwana Uni.Gadchiroli**

Semester – IV

Paper – IV (बौद्ध साहित्य व तत्त्वज्ञान) (ऐच्छिक)

Unit – I	बुद्ध आणि त्यांचा धम्म (द्वितीय खंड) भाग दुसरा – पाच परिव्राजकाची धम्मदीक्षा.	१० + ६ = १६
Unit – II	बुद्ध आणि त्यांचा धम्म (द्वितीय खंड) भाग तिसरा – कुलीन तथा धार्मिक गुरुंची धम्मदीक्षा.	१० + ६ = १६
Unit – III	प्राचीन भारतातील प्रमुख विद्यापीठे १. वल्लभी २. ओदन्तपुरी ३. जयेंद्र महाविहार	१० + ६ = १६
Unit – IV	बौद्ध साहित्यातील तत्त्वज्ञान. १. निब्बान २. कम्मावाद ३. तिलक्खन	१० + ६ = १६

संदर्भ ग्रंथ :-

१. बुद्ध आणि त्यांचा धम्म – डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर, बुद्धभूमी प्रकाशन, नागपूर.
२. प्राचीन भारतातील प्रमुख बौद्ध विद्यापीठे – डॉ.मानिक गजभिये, प्रकाशक पारमिता प्रकाशन, नागपूर.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS)

Paper – IV (बौद्ध साहित्य व तत्त्वज्ञान) (ऐच्छिक)

प्रश्न १.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न २.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ३.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ४.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ. टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)	
	ब. वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न	
	(प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)	

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)**

Semester – IV

Paper – V (वंस साहित्य आणि बुद्ध दर्शन) (ऐच्छिक)

Unit – I	दीपवंस दीपवंस परिच्छेद – चतुत्थ दीपवंस परिच्छेद – पञ्चम	१० + ६ = १६
Unit – II	दीपवंस दीपवंस परिच्छेद – सत्तम दीपवंस परिच्छेद – अट्टम	१० + ६ = १६
Unit – III	बौद्ध दर्शनीय स्थळे. १. नालंदा २. श्रावस्ती ३. राजगृह ४. वैशाली	१० + ६ = १६
Unit – IV	बौद्ध दर्शन (सच्च संगहो). १. सम्मादिट्ठि २. सम्मासङ्कप्पो ३. सम्मा वाचा ४. सम्मा कम्मन्तो ५. सम्मा आजीव ६. सम्मा वायामो ७. सम्मा सति ८. सम्मा समाधि	१० + ६ = १६

संदर्भ ग्रंथ :-

१. दीपवंस – अनुवादक— वाल्मिकीप्रसाद, सम्यक प्रकाशन नई दिल्ली(२०१५).
२. जातक अट्टकथा – भदन्त आनंद कौशल्यायन, हिन्दी साहित्य सम्मेलन, प्रयाग १२, इलाहाबाद.
३. भगवान बुद्ध का इतिहास एवं धम्मदर्शन – भदन्त धम्मकिर्ती महाथेरो महाप्रज्ञा बुध्दविहार,

दत्तवाडी, नागपूर द्वितीय संस्करण (२०११)

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS)

Paper – V (वंस साहित्य आणि बुद्धदर्शन) (ऐच्छिक)

प्रश्न १.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न २.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ३.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ४.अ.	गद्यावरील दीर्घ प्रश्न. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ. टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)	
	ब. वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न	
	(प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)	

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)
Gondwana Uni.Gadchiroli**

Semester – IV

Paper – VI (अट्टकथा साहित्य: धम्मपद अट्टकथा आणि जातक अट्टकथा) (ऐच्छिक)

Unit – I	धम्मपद अट्टकथा	१० + ६ = १६
	१. यमकवग्ग	
	२. बालवग्ग	
	३. पण्डितवग्ग	
	४. पुप्फवग्ग	
Unit – II	धम्मपद अट्टकथा	१० + ६ = १६
	१. चित्तवग्ग	
	२. बुद्धवग्ग	
	३. अरहन्तवग्ग	
	४. भिक्खुवग्ग	
Unit – III	जातक अट्टकथा	१० + ६ = १६
	१. मखादेव जातक	
	२. सीलविमंस जातक	
	३. सुरापान जातक	
	४. वट्टक जातक	
Unit – IV	जातक अट्टकथा	१० + ६ = १६
	१. दुम्मेध जातक	
	२. कंचनक्खन्ध जातक	
	३. उच्छुंग जातक	
	४. कुहक जातक	

संदर्भ ग्रंथ :-

१. धम्मपद अट्टकथा — १. ताराराम २. द्वारकादास शास्त्री, बौद्ध भारती प्रकाशन, वारणसी
२. जातक अट्टकथा — १. भदन्त आनंद कौशल्यायन,
२. संशोधन संपादन शिवशंकर त्रिपाठी हिन्दी साहित्य सम्मेलन, प्रयाग १२, सम्मेलन
मार्ग इलाहाबाद ३.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप

एम.ए.भाग – २

Semester – IV (CBCS)

Paper – VI (अडकथा साहित्य:धम्मपद अडकथा आणि जातक अडकथा)(ऐच्छिक)

प्रश्न १.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न २.अ.	पद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. पद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ३.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ४.अ.	गद्यावरील भाषांतर करा. (दोन पैकी एक)	१० + ६ = १६
	ब. गद्यावरील सामान्य प्रश्न (दोन पैकी एक)	
प्रश्न ५.	पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.(चारही घटकावरील प्रश्न)	६ + १० = १६
	अ. टीपा लिहा. (तीन पैकी एक)	
	ब. वस्तुनिष्ठ व बहुपयोगी दहा प्रश्न	
	(प्रत्येकी एक गुण, प्रत्येक प्रश्नाचे चार पर्यायी उत्तर)	

Internal Assessment – Marks – 20

1. Attendance	- 05
2. Assignment	- 05
3. Seminar	- 10

**Chairman/Member
Board of Study (Pali)
Gondwana Uni.Gadchiroli**